

PRIPRAVLJENOST OTROKA NA IZZIVE ŠOLANJA

ŠOLA ZA STARŠE

Andreja Črešnik

ZAKONSKE PODLAGE ZA VPIS V ŠOLO IN POSTOPEK ODLOGA VŠOLANJA

- ▶ Zakon o OŠ: otrok v koledarskem letu dopolni 6 let;
- ▶ Čas vpisa - februar in postopek vpisa;
- ▶ Vpis v drugo OŠ;
- ▶ Na željo staršev se lahko ugotavlja pripravljenost otroka na vstop v šolo;
- ▶ Pričetek šolanja se odloži na željo staršev/zdravstvene službe/komisije za usmerjanje; prošnja za odlog (opis težav); v vsakem primeru se otroka **VPIŠE** v šolo in napovemo **ODLOG ŠOLANJA**.

MITI ali DEJSTVA O ŠOLI?

- ▶ 1. razred JE IZZIV, ki ga povprečni šestletniki zmorejo brez težav!
- ▶ Najmanjši problem je intelektualna zrelost, pomembnejša je socialna/čustvena zrelost!
- ▶ Otroštva nikakor ne bo kar konec, vendar je potrebno to ohranjati doma.
- ▶ Vstop v šolo je včasih večji bav-bav za starša kot za otroka!
- ▶ Skupaj se veselimo, da bomo postali šolarji - veliki in odgovorni posamezniki, ki zmorejo naloge šole opravljati SAMI!

Kaj menijo strokovnjaki, učitelji?

- ▶ V šolo vstopajo vedno bolj NEZRELI OTROCI, ki imajo šibkejše govorno-jezikovne sposobnosti, slabšo grobo in fino motoriko, slabšo sposobnost usmerjene dejavnosti in samokontrole, več strahov in negotovosti ter slabše socialne veščine.

PODROČJA PRIPRAVLJENOSTI OTROKA NA ŠOLO

- ▶ **Telesna zrelost (gibanje)**
- ▶ **Osebnostna zrelost (socialna in čustvena zrelost)**
- ▶ **Intelektualna/funkcionalna zrelost**

TELESNA ZRELOST - gibanje

- ▶ Na prvem mestu so stimulative gibalne in senzorne izkušnje - gibanje po neravnem terenu (gozd, sprehodi), različna igrala na prostem.
- ▶ Spontana igra.
- ▶ Velik pokazatelj zrelosti je prav gibalni razvoj - spretnost pri gibalnih dejavnostih na prostem ali v vodenih situacijah, kjer je pomemben segment ravno ravnotežje otroka.
- ▶ Pozorni na odprta usta in izplazen jeziček - krepijo vaje za motoriko govoril, celostno gibanje ali ob intenzivnih težavah otrok uporabi „malo vestibularno ploščico“ (otrok jo ima v ustih nekajkrat na dan po par minut).
- ▶ Pravilen troprstni prijem pisala ali žlice, dvigovanje komolca od mize, ročne spretnosti ravno tako pomembno nakazujejo zrelost.
- ▶ Pozorni smo na otrokovo držo pri hoji in sedenju (spontano vzravnano sedenje in popravljanje žabjega seda).

SOCIALNO ČUSTVENA ZRELOST

- ▶ ločitev od staršev;
- ▶ kako se obnaša v novem okolju - si sam poišče prijatelje;
- ▶ odnos do vrstnikov;
- ▶ SAMOSTOJNOST;
- ▶ Reševanje zaupanih nalog;
- ▶ iniciativnost pri zaposlitvah - sodeluje v tekmovalnih igrah, namiznih igrah;
- ▶ kakšno vlogo ima v skupini otrok - vključenost v skupino;
- ▶ reakcija na uspeh/neuspeh;
- ▶ zanimanje za svet okoli sebe;
- ▶ pripravljenost na učenje in pridobivanje novih znanj;
- ▶ pripravljenost na sodelovanje - se ne umika socialnim situacijam;
- ▶ odnos do odraslih - spoštljivost;
- ▶ pozna osnovna vljudnostna pravila in socialna pravila (omejitve, meje);
- ▶ ne potrebuje neprestanega ponavljanja sporočil;

INTELEKTUALNA ZRELOST

- ▶ zna povedati osnovne podatke o sebi;
- ▶ razlikuje osnovne barve;
- ▶ ima primerno razvit govor in besedni zaklad;
- ▶ zna opisati predmete, pojave;
- ▶ pripoveduje kratke zgodbe;
- ▶ sam pripoveduje zgodbo ob risbah;
- ▶ prepozna nekaj črk abecede;
- ▶ razume predloge;
- ▶ opazi podobnosti med predmeti in jih zna opisati;
- ▶ se orientira v času;

INTELEKTUALNA ZRELOST

- ▶ prešteva do 20;
- ▶ prepozna in piše številke do 5;
- ▶ riše človeka iz 2 ali 3 delov;
- ▶ riše hišo, drevo, človeka...in je risba prepoznavna;
- ▶ prerisuje preproste like;
- ▶ barva do črte;
- ▶ govori popolne povedi, govor je razumljiv;
- ▶ reže s škarjami po ravni črti;
- ▶ razume navodila;
- ▶ pozna levo in desno;
- ▶ varno prečka cesto.

Kar se otrok nauči v predšolskem obdobju, je priprava na šolo, a otroka ne obremenjujte z učenjem, če sami ne kažejo interesa za to.

Vse se lahko naučijo skozi **IGRO** →

KAKO LAHKO OTROKU OLAJŠAMO PREHOD IZ VRTCA V ŠOLO

- ▶ Otrok naj riše, barva, slika, reže, lepi, oblikuje plastelin/testo se igra z drobnim materialom; sestavlja, opravlja gospodinjska opravila.
- ▶ Pogovarjajte se z njim, opazujte, skupaj pripovedujte in opisujte;
- ▶ Otrok naj pospravlja igrače in skrbi za svoje stvari;
- ▶ Branje knjig, filmi, lutkovne predstave, različni izleti → bodite aktivni in ga navdušujte za nove stvari;
- ▶ Otrok naj za vami obnovi prebrano zgodbo, naj konča poved, ki ste jo začeli, naj našteje sorodnike, otroke iz vrtčevske skupine, iz igrišča,...

KAKO LAHKO OTROKU OLAJŠAMO PREHOD IZ VRTCA V ŠOLO

- ▶ Dovolj gibanja in zdrave prehrane;
- ▶ Igrajte se družabne igre in naučite otroka na poraz;
- ▶ Naučite ga počakati na vrsto, nenasilnega reševanja konfliktov in bontona;
- ▶ Če otrok kaže zanimanje za črke, številke, računanje, ga v tej smeri spodbujajte, če notranje potrebe nima, ga ne silite. Vse to se bo naučil v šoli.
- ▶ Spodbujajte ga pri opazovanju narave, življenjskih biotopov, če imate priložnost, ga vključite pri vsakodnevnih opravilih.
- ▶ S pomočjo otroških revij uredite spomin in motoriko, bralne navade in logično sklepanje → skozi igre ga uvajajte v resno delo in reševanje nalog; različne naloge iz otroških revij (grafomotorične, miselne,...).

KAKO LAHKO OTROKU OLAJŠAMO PREHOD IZ VRTCA V ŠOLO

- ▶ Če kaže interes za branje, ga spodbujajte, če ga ne kaže, pojdite z njim skupaj večkrat na obisk knjižnice, knjigarne; berite mu sami (kratke vsebine, z veliko ilustracijami, ki otroke privabljajo).
- ▶ Otroke spodbujajte naj naredijo čim več sami: pripravijo svoje nahrbtnike, pripravijo potrebščine za v vrtec/šolo; spodbujajte ga vsakodnevno, da bodo ozavestili odgovornost do prinašanja stvari v vrtec/šolo; spodbujajte **samostojnost pri skrbi zase**, higienskih navadah, skrbi za svoje stvari, prehranjevanju (rezanje, mazanje kruha itd.),...

KAKO LAHKO OTROKU OLAJŠAMO PREHOD IZ VRTCA V ŠOLO - PRIVAJANJE NA ŠOLO

- ▶ Otrok naj sodeluje pri pripravah na šolo (nakupi, učno okolje doma,...);
- ▶ Realni pogovori o šoli (ne pretiravamo v +/-);
- ▶ Dovolimo otroku, da izraža svoje občutke o šoli;
- ▶ **NE GROZIMO S ŠOLO ALI USTRAHUJEMO** (odnos do šole naj bo pozitiven že pri starših)
- ▶ Pravočasno odhajanje zvečer v posteljo;
- ▶ Ne izražamo svojega dvomljivega mnenja o šoli na glas.

„OTROK JE ZREL ZA ŠOLO, ČE JE SPOSOBEN
SLEDITI ZAHTEVAM, KI JIH PREDPISUJE UČNI
NAČRT IN ČE SE LAHKO VŽIVI V NAČIN
DELOVANJA ŠOLE.“

Potrebno je gledati na celostni razvoj otroka - ni samo
kognitivno, intelektualno učenje ampak tudi gibanje ter
socialno in čustveno učenje!